

Raadsvoorstel

Onderwerp: (meerjaren) begroting 2023 Lauwers en Eems

Datum: 15 februari 2023

Agendapunt: 5

Behandeling: ter bespreking in raadsoverleg

Portefeuille-

houder(s): Wethouder K. Hansems

Steller: Alma Kamphof a.kamphof@hethogeland.nl

Zaaknummer: Z.HHL.068500

1. Samenvatting

Conform de wet op het Primair en Voortgezet onderwijs moet de gemeenteraad de begrotingen Primair en Voortgezet Onderwijs van Stichting Lauwers en Eems voor 2023 goed te keuren.

Als gevolg van een gewijzigde bekostigingssystematiek laat de begrotingen van het primair en voortgezet onderwijs een negatief resultaat zien. Dit gaat ten koste van het eigen vermogen van de stichting. Het eigen vermogen van L&E is hoger dan het landelijke gemiddelde en van voldoende omvang om de risico's vanuit de risico-inventarisatie op te kunnen vangen. De continuïteit van de organisatie is daardoor gewaarborgd.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

1. De begroting 2023 primair onderwijs van Stichting Schoolbestuur Lauwers en Eems goed te keuren;
2. De begroting 2023 voortgezet onderwijs van Stichting Schoolbestuur Lauwers en Eems goed te keuren.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

De wetgever heeft de gemeenteraad in het verleden een rol toebedeeld bij de vaststelling van de begroting en jaarrekening. De gemeenteraad heeft de bevoegdheid de begroting goed te keuren. De wetgever heeft het toetsingskader van de gemeenteraad bij het goedkeuren van de begroting wel beperkt.

Een gemeenteraad kan zijn goedkeuring aan de begroting slechts onthouden vanwege:

- in strijd met de wet
- in strijd met het algemeen belang (waarin begrepen het financiële belang van de gemeente)

Dit toetsingskader bepaalt hoe de scholen bestuurd moeten worden. Het geeft aan dat het niet de bedoeling is dat de gemeenteraad op de stoel van het schoolbestuur gaat zitten. Voor de inschatting van de financiële risico's van de stichting is de meerjarenraming als onderdeel van de begroting van belang.

3.2 Bevoegdheid raad

De raad heeft de bevoegdheid om de begroting goed te keuren van een stichting openbaar onderwijs.

3.3 Wettelijk of beleidskader

De bevoegdheid van de raad voor het goedkeuren van de begroting staat in artikel 48 van de Wet Primair Onderwijs en artikel 42b van de Wet Voortgezet Onderwijs.

3.4 Historische context

Jaarlijks moet het openbaar onderwijs hun begroting en meerjarenbegroting voorleggen aan de gemeenteraad ter goedkeuring. Tot de herindeling heeft stichting L&E dit voorgelegd aan het Gemeenschappelijk Orgaan, maar dit is na de herindeling niet opnieuw ingesteld, omdat de stichting hun begroting aan twee gemeenteraden hoeft voor te leggen.

4. Beoogd resultaat (of effect)

De begrotingen primair en voortgezet onderwijs 2023 van de stichting L&E geven geen aanleiding om maatregelen te treffen.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

De onderstaande argumenten gelden voor besluitpunt 1 en 2, de begroting en de meerjarenbegroting 2023 van de sectoren primair en voortgezet onderwijs aan ter goedkeuring van de gemeenteraad. L&E is een schoolbestuur voor openbaar onderwijs.

Beide begrotingen, zowel voor het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs hebben te maken gekregen met een aanpassing van de bekostiging vanuit het rijk. Deze vereenvoudigde bekostiging is voor het voortgezet onderwijs in 2022 ingegaan en geldt voor het primair onderwijs vanaf 2023. In het kort komt de vereenvoudiging neer op: Vergoeding op basis van bedrag per leerling en per school, minder rekenregels voor de verdeling van het geld, bekostiging per kalenderjaar in plaats van schooljaar.

De begroting van het primair onderwijs laat, ook meerjarig, een negatief resultaat zien. Dit is het gevolg van de vereenvoudiging van de bekostiging vanuit het rijk die in 2023 is doorgevoerd. Voor de eerste 3 jaren is hiervoor een overgangsregeling. Ook de verwachte stijging van de energiekosten maakt dat het tekort meerjarig oploopt. Mogelijk volgt hiervoor nog compensatie vanuit het rijk. Het eigen vermogen daalt de komende jaren door de verwachte negatieve resultaten maar blijft voldoende om de ingeschatte risico's te dekken.

De meerjarenbegroting voor het voortgezet onderwijs laat met name in 2024 en 2025 een tekort zien. Voornamelijk omdat de NPO-middelen tot en met schooljaar 2022/2023 als baten worden verantwoord terwijl de bestedingen tot en met schooljaar 2024/2025 worden uitgesmeerd.

Ook voor het voortgezet onderwijs geldt een overgangsregeling vanwege het nieuwe bekostigingsmodel.

Het eigen vermogen van de stichting is een buffer. Het gaat om verhoudingen. De ondergrens van het eigen vermogen is als het eigen vermogen kleiner is dan de som van de op geld gezette risico's. Het is pas een risico als alle genoemde financiële risico's tegelijk optreden. Dit is zeer onwaarschijnlijk dat dit plaatsvindt.

De financiële kengetallen laten zien dat het percentage van het eigen vermogen van L&E hoger is dan het landelijke gemiddelde en van voldoende omvang om de risico's vanuit de risico-inventarisatie op te kunnen vangen. Voor het primair onderwijs is de verhouding eigen

vermogen gedeeld door de totale baten 33,98% en dat ligt landelijk op 30%. Voor het voortgezet onderwijs is de verhouding eigen vermogen gedeeld door de totale baten 35,2% en landelijk ligt dat percentage op 16,3%

De continuïteit van de organisatie is daardoor gewaarborgd.

5.2 Risico's

Voor de gemeente zijn er geen financiële risico's.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Niet van toepassing.

7. Inbreng belanghebbenden

Niet van toepassing.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Niet van toepassing.

8.2 Tijdsplan

De gemeenteraad moet de begroting 2023 voor 1 februari 2023 goedkeuren. De wettelijke termijn wordt niet behaald. Deze wettelijke termijn is erg krap. L&E kan de begroting jaarlijks namelijk niet eerder dan eind november aanleveren, aangezien de daarvoor relevante gegevens pas in oktober bekend zijn. Vanaf het aanlevermoment geldt een doorlooptijd van ongeveer 8 weken voor de besluitvorming van de gemeenteraad. L&E is op de hoogte van het risico dat de besluitvorming over de begroting later dan de wettelijke termijn kan plaatsvinden. Dit risico staat ook in de procesbeschrijving die door de beleidsafdeling onderwijs en L&E is opgesteld. In deze procesbeschrijving staan afspraken over het aanleveren van stukken voor besluitvorming door de gemeenteraad. Het later dan de wettelijke termijn vaststellen van de begroting heeft geen directe gevolgen voor de gemeente. De begroting geeft namelijk geen aanleiding voor de gemeenteraad om in te grijpen. Het later vaststellen kan uitvoeringsconsequenties hebben voor L&E. Aangezien de besluitvorming kort na de wettelijke termijn plaatsvindt heeft L&E aangegeven hier geen hinder door te ondervinden.

8.3 Communicatie

Om L&E zo snel mogelijk te kunnen informeren, ontvangen zij direct na het raadsbesluit een mail over het besluit. Daarnaast ontvangt L&E ook een formele brief met het besluit.

8.4 Evaluatie

Niet van toepassing

1. Jaarplan, begroting en meerjarenbegroting PO
2. Jaarplan begroting en meerjarenbegroting VO

Achterliggende documenten:

Niet van toepassing.

Winsum, 07 februari 2023.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding